RP-3201

Seat No. ________

B. Ed. (Sem.-I) Examination

December - 2023

EDPC-1101 : Childhood & Growingup-A

Time : $1\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **35**

સૂચના :

(1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.

(2) બિનજરૂરી લાંબા જવાબ ક્ષતિ ગણાશે.

1 (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **એક**નો જવાબ આશરે **400** શબ્દોમાં લખો : **8**

(1) તરુણાવસ્થાના વિકાસ, તબક્કાઓ વિશે વિસ્તૃત સમજ આપો.

(2) એરિકસનનો વ્યક્તિગત સિદ્ધાંત સમજાવી વ્યક્તિત્વ વિકાસના મનોસામાજિક તબક્કાઓની ચર્ચા કરો.

(બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **એક**નો જવાબ આશરે **400** શબ્દોમાં લખો : **8**

(1) બાળપણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, બાળપણના તબક્કાઓની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો.

(2) વાયગોત્સકીના મતે જ્ઞાનાત્મક વિચારની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી જ્ઞાનાત્મક વિકાસ પર અસર કરતાં પરિબળોની ચર્ચા કરો.

2 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **બે** પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે **250** શબ્દોમાં આપો : 10

(1) જાતિય શિક્ષણનો અર્થ સમજાવો. તેનું શિક્ષણમાં મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.

(2) વ્યક્તિગત ભિન્નતાનો અર્થ આપી? વ્યક્તિગત ભિન્નતાના પ્રકાર સમજાવો.

(3) બચાવપ્રયુક્તિઓની ઉદાહરણ સાથે ચર્ચા કરો.

3 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **ત્રણ**ના જવાબ આશરે **150** શબ્દોમાં લખો : 9

(1) અનુકૂલનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.

(2) આધ્યાત્મિક વિકાસનો અર્થ જણાવી. આધ્યાત્મિક શિક્ષણનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.

(3) સામાજિક વિકાસ એટલે શું?

(4) જિનપિયાજેની માન્યતા પ્રમાણે "પ્રવૃતિ દ્વારા જ્ઞાનની સંરચા કરવી" બાબત સ્પષ્ટ કરો.

(5) પરંપરાગત રમતો દ્વારા બાળકોમાં કેવા ગુણોનો વિકાસ થાય છે તે જણાવો.

RP-3202

Seat No. ________

B. Ed. (Sem.-I) Examination

December - 2023

EDPC-1103 : Learning & Teaching-A

Time : $1\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **35**

સૂચના :

(1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.

(2) બિનજરૂરી લાંબા જવાબ ક્ષતિ ગણાશે.

1 (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **એક**નો જવાબ આશરે **400** શબ્દોમાં લખો : **8**

(1) રોબર્ટ ગેને દ્વારા આપવામાં આવેલ અધ્યયન નીપજોની ઉદાહરણ સહ સમજ આપો.

(2) રચનાવાદ એટલે શું? રચનાવાદના પ્રકારોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

(બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **એક**નો જવાબ આશરે **400** શબ્દોમાં લખો : **8**

(1) આંતરસૂઝ દ્વારા અધ્યયન એટલે શું? આંતરસૂઝ દ્વારા અધ્યયનના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરી શૈક્ષણિક ફલિતાર્થ જણાવો.

(2) અધ્યયન એટલે શું? અધ્યયનના લક્ષણો જણાવી અધ્યયનનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો.

[Contd...

2 નીચેના દર્શાવેલ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **બે** પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે **250** શબ્દોમાં આપો : **10**

(1) રચનાવાદી વર્ગખંડ અને પંરપરાગત વર્ગખંડ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

(2) વાયગોત્સકી દ્વારા આપવામાં આવેલ જ્ઞાનાત્મક વિકાસના સિદ્ધાંતને સમજાવો.

(3) સામૂહિક અધ્યયનના આવશ્યક તત્ત્વો જણાવો.

3 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ **ત્રણ** પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે **150** શબ્દોમાં આપો : **9**

(1) સમસ્યા આધારિત અધ્યયનની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

(2) "અધ્યયન એટલે જ્ઞાનનું સર્જન" - ટૂંકમાં સ્પષ્ટ કરો.

(3) રચનાવાદી વર્ગખંડમાં અધ્યેતાની ભૂમિકા જણાવો.

(4) શાળામાં અને શાળા બહાર થતા અધ્યયન વચ્ચેનો તફાવત આપો.

(5) અધ્યયનના પરિમાણ તરીકે વલણ અને ટેવ વિશે સમજાવો.

RP-3204

Seat No. ________

RP-3204

B. Ed. (Sem.-I) Examination

December - 2023

EDCP-1205 : Education

(Understanding Disciplines & Subjects)

Time : $1\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **35**

સૂચના :

(1) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.

(2) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવે છે.

(3) બિન જરૂરી લાંબુ લખાણ ક્ષતિ ગણાશે.

1 (અ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે **એક** પ્રશ્નનો ઉત્તર આશેર **400** શબ્દોમાં લખો : **8**

(1) વિદ્યાશાખાકીય જ્ઞાનના પ્રકારો જણાવી, કોઈપણ બે પ્રકાર વિશે વિગતવાર ચર્ચા કરો.

(2) વિદ્યાશાખાની વિષયવસ્તુ પસંદગીની પ્રક્રિયામાં બાળકના અનુભવ તેમના સમુદાય અને પ્રાકૃતિક જીજ્ઞાસા તેમજ વિષયના અભ્યાસક્રમની પદ્ધતિ વિશે ચર્ચા કરી સમજાવો.

(બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે **એક** પ્રશ્નનો ઉત્તર આશેર **400** શબ્દોમાં લખો : **8**

(1) સમયના સંદર્ભમાં જ્ઞાનના ખ્યાલમાં થતા નીચેના ફેરફારો મુદ્દાને ધ્યાનમાં રાખી સમજાવો.

(1) ચર્ચાકીય જ્ઞાન

(2) નક્કર અને વસ્તુલક્ષી જ્ઞાન

(2) અભ્યાસક્રમ એટલે શું? અભ્યાસક્રમનું આયોજન કરતી વખતે અગત્યની બાબતો જણાવો.

2 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે **બે** પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે **250** શબ્દોમાં લખો : 10

(1) પાઠ્યક્રમ એટલે શું? પાઠ્યક્રમના વિષયવસ્તુની ગોઠવણીના પાસાંઓ ઉદાહરણ સહિત ટૂંકમાં સમજાવો.

(2) સંસ્કૃતિનું સ્વતંત્ર જ્ઞાન અને વૈશ્વિક જ્ઞાન એટલે શું? સમજાવો.

(3) "વિજ્ઞાન અને ગણિતનું શિક્ષણ રાષ્ટ્રીય વિકાસનું વાહન છે". પ્રસ્તુત વિધાન સમજાવો.

3 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે **ત્રણ** પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે **150** શબ્દોમાં લખો : 9

(1) વિદ્યાશાખાકીય જ્ઞાનનો અર્થ અને સંકલ્પના વિગતે સમજાવો.

(2) અધ્યેતા કેન્દ્રી અને વિદ્યાશાખા કેન્દ્રી જ્ઞાન એટલે શું?

(3) અભ્યાસક્રમમાં સમાવિષ્ટ વિદ્યાકીય ક્ષેત્રો પર રાજારામમોહનરાયના મંતવ્યો જણાવો.

(4) અભ્યાસક્રમ અને પાઠ્યક્રમ વચ્ચેનો ભેદ સમજાવો.

(5) ક્રોસ વિદ્યાશાખાકીય જ્ઞાનની ઉપયોગિતા જણાવો.

RP-3203 Seat No. ________

B. Ed. (Sem.-I) Examination
December - 2023
EDCP-1204 : Education
(Language Across The Curriculum)

Time : $1\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : 35

સૂચના :

(1) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.

(2) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવે છે.

(3) બિન જરૂરી લાંબુ લખાણ ક્ષતિ ગણાશે.

1 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ **એક** પ્રશ્નનો ઉત્તર આશેર **400** શબ્દોમાં લખો : **8**

(1) વાચન કૌશલ્યનો અર્થ અને સંકલ્પના સમજાવી મહત્વ સ્પષ્ટ કરો.

(2) વર્ગખંડમાં થતા વાર્તાલાપના સ્વરૂપ વિશે ઉદાહરણ સાથે વિગતે જણાવો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ **એક** પ્રશ્નનો ઉત્તર આશેર **400** શબ્દોમાં લખો : **8**

(1) ભાષામાં અસાતત્યનો સિદ્ધાંત જણાવી ભાષા અસાતત્યતા માટેના જવાબદાર પરિબળોની ચર્ચા કરો.

(2) કથન કૌશલ્યની સંકલ્પના જણાવી કથન કૌશલ્ય પર અસર કરતા પરિબળો જણાવો.

2 નીચેનામાંથી કોઈપણ **બે** પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે **150** શબ્દોમાં લખો : 10

(1) નોંધની વિભાવના અને શૈલી બાબત વિશે માહિતી આપો.

(2) પ્રત્યાયનના તબક્કા સમજાવો.

(3) જીન પિયાજે : બોધાત્મક વિકાસ અને ભાષાના સિદ્ધાંત વિશે સમજ આપો.

3 નીચેનામાંથી કોઈપણ **ત્રણ** પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે **150** શબ્દોમાં લખો : 9

(1) જે.બી. વોટસનનો વર્તનવાદ જણાવો.

(2) જુદા-જુદા વિષયોના પુસ્તકોની ભાષા આ મુદ્દો સમજાવો.

(3) પરીક્ષણ અને મૂલ્યાંકનનો અર્થ આપો.

(4) બાળકોની સમજ ચકાસવા માટે લખાણનું પૃથ્થકરણ કેવી રીતે કરી શકાય?

(5) માન્ય ભાષાનો અર્થ સમજાવો.

RP-3217 Seat No. ________

B. Ed. (Sem.-I) Examination

December - 2023

EDEPC-1301 : Reading & Reflecting on Texts

Time : $1\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : 35

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
(3) બિનજરૂરી લાંબા જવાબ ક્ષતિ ગણાશે.

1 (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ **એક**નો ઉત્તર આશરે 400 શબ્દોમાં આપો : 8
(1) વાંચનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેના મહત્ત્વની ચર્ચા કરો.
(2) પાઠ્યપુસ્તક અને સંદર્ભ સામગ્રી વચ્ચે શું તફાવત છે? બંનેનું શિક્ષણમાં મહત્ત્વ ચર્ચો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ **એક**નો ઉત્તર આશરે 400 શબ્દોમાં આપો : 8
(1) વાંચન અર્થગ્રહણની સંકલ્પના સમજાવી, વાચન અર્થગ્રહણના ઘટકોની ચર્ચા કરો.
(2) વાંચન મૂલ્યાંકનના ક્ષેત્રો જણાવો. ઔપચારિક અને અનૌપચારિક વાંચન મૂલ્યાંકન પદ્ધતિઓ સમજાવો.

2 (અ) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ **બે** પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં લખો : 10
(1) ચિંતનાત્મક વાંચનમાં યાદ રાખવાની પદ્ધતિઓ સમજાવો.
(2) પાઠ્યપુસ્તક મૂલ્યાંકનનું માળખું સમજાવો.
(3) વાંચન ક્ષમતા પર અસર કરતાં પરિબળો જણાવો.

3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ ત્રણના જવાબ આશરે 150 શબ્દોમાં લખો : 9

(1) નીતિ દસ્તાવેજો એટલે શું? તેનું મહત્ત્વ ચર્ચો.

(2) વાંચન ટેવોને અસરકારક બનાવવાના ઉપાયો જણાવો.

(3) સ્ક્રેપબુક એટલે શું? તે વર્ગખંડમાં કેવી રીતે ઉપયોગી બને છે?

(4) વિદ્યાર્થીઓમાં નબળા વાંચનનાં કારણો જણાવો.

(5) વાંચન અને લેખનનું સંયોજન શી રીતે શક્ય છે?

ENGLISH VERSION

RP-3218

Seat No.________

B. Ed. (Sem.-I) Examination

December - 2023

EDEPC-1305 : Application of ICT in Education

(ICTનો શિક્ષણમાં વિનિયોગ)

Time : $1\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **35**

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
(2) બિનજરૂરી લાંબા જવાબ ક્ષતિ ગણાશે.

1 (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ **એક** પ્રશ્નનો જવાબ આશરે 400 શબ્દોમાં આપો : **8**

(1) ઈન્ટરનેટના અનુસંધાનમાં નીચેના વિશે માહિતી આપો.
   (1) સંકલ્પના
   (2) શિક્ષણમાં ઉપયોગ
   (3) મોડેમ
   (4) ઈ-મેઈલ

(2) શિક્ષણમાં ઉપયોગમાં લઈ શકાય તેવા ICTનાં વિવિધ ઉપકરણો જણાવી, નીચેના ઉપકરણોનો શિક્ષણમાં ઉપયોગ સમજાવો.
   (1) કમ્પ્યૂટર
   (2) મોબાઈલ
   (3) પ્રોજેક્ટર

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ **એક** પ્રશ્નનો જવાબ આશરે 400 શબ્દોમાં આપો : **8**

(1) પાવર પોઈન્ટ પ્રેઝન્ટેશન સૉફ્ટવેરની વિગતે સમજ આપો. અધ્યયન-અધ્યાપન માટે અસરકારક પ્રેઝન્ટેશનનાં લક્ષણો જણાવો.

(2) 'ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ' ટૂંકમાં સમજાવી, ઈનપુટ અને આઉટપુટ સાધનોની સમજ આપો.

2 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ **બે** પ્રશ્નોના જવાબ આશરે 250 શબ્દોમાં આપો : **10**

(1) ઈ-મેઈલ એટલે શું? તેના ઉપયોગો જણાવી, ઉદાહરણ સ્વરૂપે gmail નું એક ઈ-મેઈલ એડ્રેસ લખો.

(2) સોશિયલ મીડિયાએ સંદેશાવ્યવહારની પ્રક્રિયામાં ખૂબ જ ઝડપી ક્રાન્તિ આણી છે. તેવું તમે કેવી રીતે કહી શકો? ઉદાહરણ આપી સમજાવો.

(3) શાળા કક્ષાએ MS Excelનો વિવિધ રીતે ઉપયોગ કેવી રીતે કરશો તે સમજાવો.

3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ **ત્રણ** પ્રશ્નોના જવાબ આશરે 150 શબ્દોમાં આપો : **9**

(1) ડિઝિટલ વ્હાઈટ બોર્ડનો વર્તમાન શિક્ષણમાં કેવી રીતે ઉપયોગ કરી શકાય તે જણાવો.

(2) URLનું પૂરું નામ જણાવી URL વિશે સમજ આપો.

(3) ગુગલ ઈનપુટ ટુલ્સનો ઉપયોગ શેના માટે થાય છે? ટૂંકમાં સમજાવો.

(4) નીચેના પૂરા નામ જણાવો :

(1) WWW

(2) FTP

(3) HTTP

(5) MS Word-2007, MS Excel-2007, MS Power Point-2007ની ફાઈલ કયા એક્સ્ટેંશનમાં સેવ થાય છે તે જણાવો.

RP-3210 Seat No. ______

B. Ed. (Sem. I) Examination

December - 2023

EDCP-1207.06 : Pedagogy of Mathematics - A

Time : $1\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **35**

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
(2) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
(3) બિનજરૂરી લાંબા જવાબ ક્ષતિ ગણાશે.

1 (a) નીચેનામાંથી ગમે તે **એક** પ્રશ્નનો જવાબ આપો : **5**

(1) નીચે આપેલ દરેક સંખ્યાનું ઘનમૂળ અવિભાજ્ય અવયવીકરણની રીતે શોધો :

(i) 17,576 (ii) 27,000

(2) નીચેના સમીકરણનો ઉકેલ શોધો:

(i) $\frac{6x+1}{3}+1=\frac{x-3}{6}$

(ii) $3(t-3)=5(2t+1)$

(b) નીચેનામાંથી ગમે તે **એક** પ્રશ્નનો જવાબ આપો : **5**

(1) આપેલી સંખ્યાના છેદનું સંમેયીકરણ કરો :

(i) $\frac{5}{\sqrt{3}-\sqrt{5}}$ (ii) $\frac{1}{7+3\sqrt{2}}$

(2) નીચેના સમીકરણનાં બીજ શોધો:

(i) $x+\frac{1}{x}=3, x\neq 0$

(ii) $\frac{1}{x}-\frac{1}{x-2}=3, x\neq 0, 2$

(c) નીચેનામાંથી ગમે તે **એક** પ્રશ્નનો જવાબ આપો :

(1) નીચેના આવૃત્તિ વિતરણ માટે 'બહુલક' શોધો:

વર્ગ	0-15	15-30	30-45	45-60	60-75	75-90	90-105
આવૃત્તિ	8	16	23	57	33	23	13

(2) નીચે આપેલ સમાંતર શ્રેણી માટે માગ્યા પ્રમાણે સરવાળા શોધો:

(i) 8, 3, –2,..... 22 પદ સુધી

(ii) 0.6, 1.7, 2.8,..... 100 પદ સુધી

2 (a) નીચેનામાંથી ગમે તે **એક** પ્રશ્નનો જવાબ આપો : 6

(1) સ્પષ્ટીકરણ કૌશલ્યનો અર્થ, મહત્ત્વ અને તેના ઘટકો વિશે સમજાવો.

(2) જ્ઞાનાત્મક, ભાવાત્મક અને મનોક્રિયાત્મક ક્ષેત્રની ચર્ચા કરો.

(b) નીચેનામાંથી ગમે તે **એક** પ્રશ્નનો જવાબ આપો : 6

(1) પાઠ આયોજનના સંદર્ભે નીચેના મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો:

(i) અર્થ

(ii) લાભ

(iii) સારા પાઠ આયોજનનાં લક્ષણો

(2) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિની સંકલ્પના, સોપાનો અને લક્ષણો જણાવો.

3 નીચેનામાંથી ગમે તે **બે** પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 8

(1) તફાવત આપો : સામાન્ય હેતુઓ × વિશિષ્ટ હેતુઓ.

(2) ગણિત શિક્ષણનાં મૂલ્યો સમજાવો.

(3) ગણિત વિષયનો અર્થ આપી અન્ય વિષય સાથે તેનો અનુબંધ ચર્ચો.

RP-3209

Seat No. ________

B. Ed. (Sem.-I) Examination

December - 2023

EDCP-1207.05 : Social Science

(Pedagogy of Social Science)

Time : $1\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **35**

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
(2) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ છે.
(3) બિનજરૂરી લાંબા જવાબ ક્ષતિ ગણાશે.

1 (અ) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ **એક** પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 200 શબ્દોમાં લખો : **5**

(1) ઈ.સ. 1857ના સંગ્રામની નિષ્ફળતાના કારણો જણાવો.

(2) પ્લાસીનું યુદ્ધ અને તેના પરિણામોની ચર્ચા કરો.

(બ) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ **એક** પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 200 શબ્દોમાં લખો : **5**

(1) બંગાળના ભાગલા ક્યારે અને કોણે પાડ્યા? શા માટે?

(2) સંશોધનોના ઉપયોગ જણાવો. તેના પ્રકારોની નોંધ તૈયાર કરો.

(ક) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ **એક** પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 200 શબ્દોમાં લખો : **5**

(1) જંગલોના વિનાશ માટેના કારણોની ચર્ચા કરો.

(2) વન્યજીવોના સંરક્ષણ માટેની વિવિધ યોજનાઓ વર્ણવો.

2 (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ **એક** પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં આપો: 6

(1) સામાજિક વિજ્ઞાનનું મહત્ત્વ અને કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો.

(2) પાઠ આયોજનનું મહત્ત્વ સમજાવી કોઈ પણ એક ધોરણ પસંદ કરીને સામાજિક વિજ્ઞાન વિષયમાં પાઠ આયોજન તૈયાર કરો.

(બ) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે **એક** પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં લખો : 6

(1) બ્રેઈન સ્ટોમિંગ પ્રયુક્તિ વિગતે મહત્ત્વ સમજાવી, તેની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

(2) અધ્યાપનના વિવિધ કૌશલ્યો જણાવો.

3 નીચેનામાંથી ગમે તે **બે** પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે 150 શબ્દોમાં લખો : 8

(1) સામાજિક વિજ્ઞાનના સારા અભ્યાસક્રમના લક્ષણો જણાવો.

(2) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિના લાભ, સોપાનો જણાવો.

(3) સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણના વર્ગ વ્યવહારમાં આગમન નિગમન-પદ્ધતિનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.

RP-3208 Seat No. ________

B. Ed. (Sem.-I) Examination

December - 2023

EDCP-1207.04 : Pedagogy of Sanskrit

Time : $1\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **35**

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.

(2) બિનજરૂરી લાંબા લખાણ ક્ષતિ ગણાશે.

(3) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1 (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ **એક** પ્રશ્નનો મુદાસર ઉત્તર આશરે 200 શબ્દોમાં આપો : **5**

(1) સંબંધક ભૂતકૃદંતનો ઉપયોગ ક્યારે થાય છે? તે જણાવી તેના બે પ્રત્યયોનો ઉપયોગ ઉદાહરણ સહિત દર્શાવો.

(2) પાંચ પ્રકારના અનુનાસિકયુક્ત શબ્દો દર્શાવી, ચોક્કસ અનુનાસિકના પ્રયોજનના નિયમ સમજાવો.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ **એક** પ્રશ્નનો મુદાસર ઉત્તર આશરે 200 શબ્દોમાં આપો : **5**

(1) ઓછા સાધન હોય તો પણ સમજવાળા માણસ પોતાની સમજ સૂઝ મેળવી શકે છે. આ વાક્ય ગુણવતિ કન્યા એકમના આધારે સ્પષ્ટ કરો.

(2) મહાકવિ કાલિદાસના સાહિત્ય પ્રદાન વિશે ટૂંકનોંધ લખો.

(ડ) સૂચવ્યા પ્રમાણે કરો : 5

(1) કોઈ પણ એક રૂપ ઓળખાવો : अकुप्यम, शास्मि

(2) કોઈ પણ સંધિનો વિગ્રહ કરો : उज्जवल, पदच्छेद

(3) કોઈ પણ સમાસનો વિગ્રહ કરો : अष्टाध्यायी, सूर्यचन्द्रमसौ

(4) 30, 60 સંસ્કૃતમાં લખો.

(5) हस्तस्य भूषणं ______ (शास्त्र, दान)

2 (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ **એક** પ્રશ્નનો મુદ્દાસર ઉત્તર આપો : 6

(1) સંસ્કૃત ભાષા અધ્યાપનમાં મનોશારીરિક ક્ષેત્રના હેતુઓ સિદ્ધ કરતાં છ અવલોકન વર્તન જણાવો.

(2) નીચેના મુદ્દાઓ ધ્યાનમાં રાખી વિગતે ચર્ચા કરો. પાઠશાળા પદ્ધતિના (1) હેતુઓ (2) મર્યાદા (3) મહત્ત્વ

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ **એક** પ્રશ્નનો મુદ્દાસર ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં લખો : 6

(1) કોઈ પણ એક સંસ્કૃત ગદ્યનો એકમ શીખવવા નીચેના સોપાનોનું આયોજન કરો.

(1) વિશિષ્ટ હેતુ

(2) શૈક્ષણિક મુદ્દા

(3) કા.પા. કાર્ય

(2) સંસ્કૃત ભાષાના કૌશલ્ય શ્રવણ, લેખન, વાંચનના મહત્ત્વના ચાર-ચાર મુદ્દા લખો.

3 નીચેનામાંથી કોઈ પણ **બે** પ્રશ્નોના 200 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : 8

(1) સંસ્કૃત વિષયના એક એકમ પર કા.પા. કાર્ય કૌશલ્યનું આયોજન તૈયાર કરો.

(2) લોકજીવનમાં સંસ્કૃત ભાષાની ઉપયોગિતા જણાવો.

(3) સંસ્કૃત ભાષા શિક્ષણના સિદ્ધાંત સ્પષ્ટ કરો.

RP-3207 Seat No.________

B. Ed. (Sem. I) Examination

December - 2023

EDCP-1207.3 : Pedagogy of English - A

Time : $1\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **35**

Instructions : (1) All questions are compulsory. Options are internal.

(2) Marks will be deducted for irrelevant matter.

1 (a) Answer any **one** of the following questions in 200 words: **5**

(1) What is Simple Present Tense? Describe the uses of simple present tense with illustrations.

(2) What are model auxiliaries? Illustrate the use of any three model auxiliaries.

(b) Answer any **one** of the following questions : (out of two) **5**

(a) Do as directed :

(1) Hitarth has ______ useful book.
(a, an, No article)

(2) Sheetal ______ will make Dabeli and Vada pav.
(myself, herself, himself)

(3) Let us finish the task tonight.

(Change the voice)

(4) This is useful. _____?

(Add a suitable question tag)

(5) He said, 'Honesty is the best policy'.

(Change the narration)

OR

(a) Do as directed :

(1) He said to me, "Do read the Bhagavad Gita".

(Change the narration)

(2) Sanskrit is more difficult than English.

(Change the degree)

(3) Hot and sour soup is too hot to drink.

(Remove too)

(4) I am _______ my work now.

(does, do, doing)

(5) ________ honesty shown by Vihan was highly praised

(a, the, No article)

(c) Answer any **one** of the following questions in 200 words: **5**

(1) What is the quintessence of the poem "My Song".

(2) Write a short note on 'Ann Sullivan - A Wonderful Teacher'.

2 (a) Answer any **one** of the following questions in 250 words : **6**

(1) "No language Ancient and modern can be compared with English in number of speakers, writers and readers all over the world." Discuss the importance of English as a world language.

(2) What are the subskills of writing? State some task to teach writing to students.

(b) Answer any **one** of the following questions in 250 words: **6**

(1) What is the Direct method? State its principles, merits and demerits.

(2) Discuss in brief differences between Bloom's taxonomy and revised Bloom's taxonomy.

3 Answer any **two** of the following questions in 150 words : **8**

(1) Discuss in brief the recommendation of English language learning in NCF-2005.

(2) Language teaching is motivational process of 'Habit-Formation'.

(3) What are the merits and demerits of structural approach?

RP-3211 Seat No.________

B. Ed. (Sem.-I) Examination

December - 2023

EDCP-1207.07 : Science

(Padagogy of Science-A)

Time : $1\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **35**

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
(2) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
(3) બિનજરૂરી લખાણ માટે ગુણ કાપવામાં આવશે.

1 (અ) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ **એક** પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 200 શબ્દોમાં આપો: **5**

(1) પેટ્રોલિયમ એટલે શું? પેટ્રોલિયમના શુદ્ધિકરણની સમજૂતી આપો.

(2) મનુષ્યનું મગજ અને તેના વિવિધ ભાગો કાર્ય સાથે વર્ણવો.

(બ) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ **એક** પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 200 શબ્દોમાં આપો: **5**

(1) ન્યૂટનની ગતિનો ત્રીજો નિયમ લખો. વિવિધ વ્યવહારિક ઉદાહરણ દ્વારા તે સમજાવો.

(2) તફાવત આપો :

(1) CNG અને LPG

(2) કોલસો અને કોક

(ક) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ **એક** પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 200 શબ્દોમાં આપો: **5**

(1) રોજિંદા જીવનમાં pHનું મહત્ત્વ સમજાવો.

(2) પ્રવાહી અને વાયુ અવસ્થાના ગુણધર્મો જણાવો.

2 (અ) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ **એક** પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં આપો: 6

(1) વિજ્ઞાન અધ્યાયને અસરકારક બનાવવા ઉદાહરણ કૌશલ્ય ઘટકો સહિત સમજાવો.

(2) તફાવત આપો :

(1) એકમ આયોજન - તાસ આયોજન

(બ) નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ **એક** પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 250 શબ્દોમાં આપો: 6

(1) ધોરણ-8ના વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી વિષયમાંથી કોઈ પણ એક એકમ પસંદ કરી તે શીખવવા માટે એક પાઠની તાપ આયોજન નોંધ નીચેના મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખીને કરો.

(1) શૈક્ષણિક મુદ્દાઓ

(2) વિશિષ્ટ હેતુઓ

(3) શિક્ષકની પ્રવૃત્તિ

(2) નિદર્શન પદ્ધતિને ધ્યાનમાં રાખી નીચેના મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો.

(1) લાભ

(2) મર્યાદા

(3) અસરકારક બનાવવાના ઉપાયો

3 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ **એક** પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 150 શબ્દોમાં આપો: 8

(1) વિજ્ઞાન શિક્ષણના મૂલ્યો જણાવો કોઈ પણ એક મૂલ્ય વિશે સમજ આપો.

(2) વિજ્ઞાન શિક્ષણના હેતુઓ સંદર્ભે બ્લૂમ વર્ગીકરણશાસ્ત્ર વર્ણવો.

(3) વિજ્ઞાન શિક્ષક માટે (આવશ્યક) ગુણો, ફરજો અને જવાબદારી જણાવો.